

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 23.09.2026

Ayhan Barut
Adana Milletvekili

Adana'nın çeşitli ilçelerinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından yürütülen arazi toplulaştırması çalışmaları kapsamında tarım arazilerinin ada, parsel ve pafta bilgilerinde değişiklikler meydana gelmiştir. Arazi toplulaştırmasının amacı tarımsal üretimin daha verimli ve sürdürülebilir hale getirilmesi, parçalı arazilerin düzenlenmesi ve tarımsal altyapının geliştirilmesi olmakla birlikte, uygulama sonrasında bazı çiftçilerimizin daha önce yasal olarak edindikleri yeraltı suyu kuyusu ruhsatları bakımından ciddi idari sorunlarla karşı karşıya kaldıkları tarafımıza iletilmektedir.

Edinilen bilgilere göre, toplulaştırma öncesinde DSİ tarafından ruhsatlandırılmış ve fiilen kullanılan yeraltı suyu kuyularının bulunduğu taşınmazların ada, parsel ve pafta bilgilerinin toplulaştırma sonrasında değişmesi üzerine, çiftçiler ruhsatlarını yeni taşınmaz bilgilerine göre güncellemek veya devretmek istediklerinde sorun yaşamaktadır.

İddiaya göre DSİ tarafından bazı başvurululara, yeni paftada yer alan mirasçı veya maliklerin sayısının yarısından bir fazlasının muvafakatının alınması halinde ruhsat değişikliği/devir işleminin yapılabileceği bildirilmektedir. Bu durum özellikle miras yoluyla çok sayıda hissedara bölünmüş tarım arazilerinde çiftçilerin ruhsat işlemlerini fiilen gerçekleştirmesini son derece güçleştirmektedir.

Buradaki temel sorun, çiftçinin kendi iradesiyle gerçekleştirmediği bir değişiklikten kaynaklanmaktadır. Çiftçinin daha önce DSİ tarafından verilmiş geçerli bir yeraltı suyu kuyusu ruhsatı bulunmasına rağmen, kamu eliyle gerçekleştirilen arazi toplulaştırması sonucunda taşınmazın ada, parsel ve pafta bilgilerinin değişmesi nedeniyle ruhsatın yeni kadastral bilgilerle eşleştirilmesi aşamasında yeni ve ağır bir prosedürle karşı karşıya bırakılması, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından ciddi bir mağduriyet yaratmaktadır.

DSİ'nin resmi görev tanımında yeraltı suyu ile ilgili iş ve işlemlerin 167 sayılı Yeraltı suları Hakkında Kanun çerçevesinde takip edilmesi ve koordinasyonunun sağlanması ile arazi toplulaştırması kapsamında blok ve parselasyon planlarının hazırlanması, yeni parsellerin tapu tescili ve yer tesliminin sağlanması gibi görevler açıkça yer almaktadır.

Dolayısıyla toplulaştırma nedeniyle ortaya çıkan yeni kadastral bilgilerin, kamu kurumlarının kendi sistemleri arasında sağlıklı biçimde eşleştirilmesi ve daha önce yasal olarak ruhsatlandırılmış kuyuların hak sahiplerinin yeniden ağır bir bürokratik yük altına sokulmaması gerekmektedir.

Çiftçinin üretim yapabilmesi açısından özellikle sulama amaçlı yeraltı suyu kuyuları büyük önem taşımaktadır. DSİ de yeraltı sularının miktar ve kalitesinin korunması ve yeraltı sularının sürdürülebilir kaynak olarak kalmasını sağlayacak tedbirlerin alınmasının kendi görevleri arasında olduğunu belirtmektedir.

28.09.2026

Bu bağlamda;

- 1- Adana'da arazi toplulaştırması yapılan ilçelerde, toplulaştırma öncesinde DSİ tarafından ruhsatlandırılmış olup toplulaştırma sonrasında ada, parsel veya pafta bilgileri değişen kaç adet yeraltı suyu kuyusu bulunduğu tespit edilmiş midir? Tespit edilmişse ilçe ve mahalle bazında sayıları nedir?
- 2- Toplulaştırma nedeniyle kadastral bilgileri değişen yeraltı suyu kuyularının ruhsatlarının yeni ada, parsel ve pafta bilgileriyle eşleştirilmesi için Bakanlığınız ve DSİ tarafından uygulanan mevcut prosedür nedir?
- 3- Toplulaştırma işlemi kamu kurumları tarafından gerçekleştirildiği halde, daha önce DSİ tarafından usulüne uygun şekilde ruhsatlandırılmış bir kuyunun yeni kadastral bilgilerle ruhsatının güncellenmesi veya devri için yeniden malik/mirasçı muvafakatı aranmasının hukuki dayanağı nedir?
- 4- Yeni paftadaki malik veya mirasçıların yarısından bir fazlasının muvafakatinin alınması şartı hangi kanun, yönetmelik, genelge, yönerge veya idari düzenlemeye dayanmaktadır? Bu uygulamaya ilişkin yazılı bir mevzuat hükmü veya DSİ Genel Müdürlüğü talimatı bulunmakta mıdır?
- 5- Toplulaştırma öncesinde ruhsatlandırılmış kuyuların, yalnızca toplulaştırma sonucunda ada, parsel veya pafta bilgilerinin değişmesi nedeniyle mevcut ruhsat haklarının fiilen kullanılamaz hale gelmesini önlemek amacıyla DSİ tarafından özel bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
- 6- Toplulaştırma nedeniyle meydana gelen kadastral değişikliklerin DSİ'nin yeraltı suyu kuyusu ruhsat kayıtlarına kurumlar arası veri paylaşımı yoluyla otomatik olarak işlenmesine yönelik bir sistem mevcut mudur? Mevcut değilse böyle bir sistem kurulması planlanmakta mıdır?
- 7- Bakanlık ve DSİ tarafından çiftçilere bu konuda "sistemsel bir sorun bulunduğu ve sorunun çözümü için çalışma yürütüldüğü" yönünde bilgi verildiği doğru mudur? Doğruysa söz konusu sistemsel sorun tam olarak nedir ve çözüm için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 8- Söz konusu sistemsel sorunun giderilmesi için Bakanlık veya DSİ tarafından belirlenmiş bir takvim bulunmakta mıdır? Varsa çözümün ne zaman tamamlanması öngörülmektedir?
- 9- Adana'da bu nedenle ruhsatını güncelleyemediği veya devralamadığı için sulama yapamayan, tarımsal üretimi aksayan ya da mağduriyet yaşayan kaç çiftçi bulunduğu konusunda Bakanlığınızın elinde herhangi bir veri veya başvuru kaydı var mıdır?
- 10- Çok sayıda hissedarı veya mirasçısı bulunan taşınmazlarda, daha önce yasal olarak ruhsatlandırılmış kuyuların ruhsat işlemlerinin tamamlanabilmesi için yüzlerce kişinin muvafakatinin aranması gibi uygulamaların çiftçilerin karşılaştığı bürokratik ve ekonomik yükü artırdığı dikkate alınarak daha kolay, hızlı ve hakkaniyetli bir çözüm mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 11- Kamu eliyle gerçekleştirilen arazi toplulaştırması sonucunda kadastral bilgileri değişen ruhsatlı kuyular için, çiftçinin kusuru bulunmadığı halde yeniden muvafakat toplama zorunluluğunun kaldırılması ve ruhsatların yeni kadastral bilgilerle doğrudan eşleştirilmesi konusunda bir mevzuat değişikliği yapılması düşünülmekte midir?
- 12- Adana'da yaşanan sorunun yalnızca Adana ile sınırlı olup olmadığı araştırılmış mıdır? Türkiye genelinde arazi toplulaştırması nedeniyle ruhsat bilgilerindeki kadastral değişikliklerden kaynaklanan benzer mağduriyet yaşayan kaç yeraltı suyu kuyusu bulunduğu tespit edilmiş midir?
- 13- Bu sorunun yalnızca münferit başvurular üzerinden değil, toplulaştırma yapılan tüm bölgelerdeki ruhsatlı kuyuları kapsayacak şekilde topluca çözülmesi için Bakanlığınız tarafından bir çalışma yürütülmekte midir?

- 14- Çiftçilerin üretim sezonunda sulama ihtiyacının gecikmeden karşılanabilmesi için, sorun çözülünceye kadar toplulaştırma öncesinde geçerli ruhsatı bulunan kuyuların yeni kadastral bilgileriyle eşleştirilerek geçici veya kalıcı bir çözüm sağlanması mümkün müdür?
- 15- Bakanlığınız ve DSİ tarafından, arazi toplulaştırması nedeniyle kadastral bilgileri değişen ancak daha önce usulüne uygun şekilde ruhsatlandırılmış yeraltı suyu kuyularının ruhsat işlemlerinde çiftçilerin mağduriyet yaşamamasını sağlayacak kalıcı bir düzenleme yapılacak mıdır?